

Bij een noodverlichtingsinstallatie komen nogal wat regels en normen kijken. De Arbo-wet, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de normbladen NEN-EN 1838 en NEN-EN 50172 zijn de basis voor ontwerp, aanleg en instandhouding van installaties. Controlepunten zijn de aanwezigheid, het functioneren en het onderhoud van de noodverlichting. Doordat de overheid langzaam maar zeker terugtreedt in de rol van handhaver, komt de zorgplicht voor de veiligheid in gebouwen bij de eigenaar (Bbl) en de gebruiker (Arbowet) te liggen. In dit hoofdstuk gaan we daar nader op in.

1 | Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) staan regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van bouwwerken. Daarnaast heeft het Bbl regels over de staat en het gebruik van een bouwwerk. En over het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.

Het Bbl definieert ook eisen voor noodverlichting. In het Bbl staat dat de eigenaar van een gebouw verantwoordelijk is voor de veiligheid in een gebouw.

2 | De Arbo-wet

Onderdeel van de Arbowet is het Arbeidsomstandighedenbesluit. Hierin zijn diverse Europese richtlijnen opgenomen die de veiligheid en de gezondheid op de werkplek centraal stellen. Ten aanzien van noodverlichting gaat het om 'Minimum voorschriften inzake de veiligheid en gezondheid op arbeidsplaatsen' en 'Minimum voorschriften veiligheid en gezondheids-signalering op het werk' (Richtlijn nr. 89/654/EEG en nr. 92/58/EEG).

Volgens de Arbowet is de werkgever verantwoordelijk voor de veiligheid van medewerkers, bezoekers en leveranciers. Zo moet de werkgever zorgen dat er vluchtroutes en nooduitgangen zijn. Noodverlichting behoort tot de voorzieningen die noodzakelijk zijn om veilig gebruik van de vluchtroutes en nooduitgangen te kunnen maken.

3 | Normen

Hieronder volgt een kort overzicht van de normen die (ook) betrekking hebben op noodverlichting.

NEN-EN 1838 : Toegepaste verlichtingstechniek - Noodverlichting

In deze norm staan de lichttechnische voorschriften waaraan noodverlichting in gebouwen moet voldoen. De norm moet worden gelezen in samenhang met het meest recente Bbl en de Arbowet. Waar deze regelgeving noodverlichting verplicht, stelt NEN-EN 1838 concrete en heldere eisen aan de omstandigheden en verantwoordelijkheden bij de inrichting van een noodverlichtingsinstallatie.

NEN 1010 : Veiligheidsbepalingen voor elektrische installaties voor laagspanning

Naast technische uitvoeringseisen benoemt NEN 1010 specifieke eisen voor veiligheidsvoorzieningen.

NEN 3011 : Veiligheidskleuren en –tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte

Nieuwbouw (Bbl) De norm richt zich meer op de praktische opmaak- en ontwerprichtlijnen, met waar van toepassing voorbeelden van de veiligheidskleuren en –tekens.

NEN 6088 : Brandveiligheid van gebouwen - Vluchtwegaanduiding

Bestaande bouw en wegtunnels (Bbl) Deze norm geeft producteisen met bijbehorende bepalingsmethoden voor vluchtwegaanduiding.

NEN-EN 50172 : *Noodverlichtingssystemen voor vluchtwegen*

In deze norm staan voorschriften over noodverlichting, het ontwerpen van een noodverlichtingsinstallatie, de keuze voor een systeem, het onderhouden ervan en het vastleggen van informatie. In de norm staan veel verwijzingen naar NEN-EN 1838 (zie eerder in dit overzicht) en de productnorm voor verlichting NEN-EN-IEC 60598-2-22 (zie verderop in dit overzicht).

NEN-EN 50171 : *Noodverlichtingssystemen met centrale voeding*

Deze norm definieert de algemene eisen voor centraal gevoede noodverlichtingssystemen. De opbouw en aanleg van systemen zijn uitgebreid beschreven.

NEN-EN-IEC 60598-2-22 : *Bijzondere eisen – Verlichtingsarmaturen voor noodverlichting*

In deze norm zijn de eisen vastgelegd waaraan noodverlichtingsarmaturen moeten voldoen. Geaccrediteerde keuringsinstanties zoals DEKRA (voorheen KEMA) gebruiken de norm als uitgangspunt.

NEN 2443 : *Parkeren en stallen van personenauto's op terreinen en in garages*

De in deze norm beschreven eisen komen overeen met die van de bovengenoemde NEN-EN 1838 en die van het Bbl.

Verdere informatiebronnen

- ISSO publicatie 79 : *Inspectie en onderhoud van noodverlichtingsinstallaties*
Als de inspectie van en het onderhoud aan de noodverlichtingsinstallatie volgens deze richtlijn wordt uitgevoerd, dan is op adequate wijze voldaan aan de eisen in het Bbl en de Arbowet.
- ISSO publicatie 79.1 : *Ontwerpen en installeren van Noodverlichtingsinstallaties en Vluchtrouteaanduiding voor gebouwen*

Wetgeving

- Besluit bouwwerken leefomgeving
- Arbo-wet

Normering

- NEN-EN 1838 : *Toegepast verlichtingstechniek - Noodverlichting*
- NEN 1010 : *Veiligheidsbepalingen voor elektrische installaties voor laagspanning*
- NEN 3011 : *Veiligheidskleuren en –tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte*
- NEN 6088 : *Brandveiligheid van gebouwen - Vluchtwegaanduiding*
- NEN-EN 50172 : *Noodverlichtingssystemen voor vluchtwegen*
- NEN-EN 50171 : *Noodverlichtingssystemen met centrale voeding*
- NEN-EN-IEC 60598-2-22 : *Bijzondere eisen – Verlichtingsarmaturen voor noodverlichting*
- NEN 2443 : *Parkeren en stallen van personenauto's op terreinen en in garages*

Verdere informatiebronnen

- ISSO publicatie 79 : *Inspectie en onderhoud van noodverlichtingsinstallaties*
- ISSO publicatie 79.1 : *Ontwerpen en installeren van noodverlichtingsinstallaties en Vluchtrouteaanduiding voor gebouwen*
- NVFN website : *De verenigde professionals in noodverlichting*

de verenigde professionals
in noodverlichting

Contact

Secretariaat NVFN • Postbus 190 • 2700 AD Zoetermeer

Telefoon 088 400 84 46

E-mail info@nvfn.nl

Website www.nvfn.nl